SHARQIY OSIYO MINTAQAVIY XAVFSIZLIGINI TA’MINLASHDA JANUBIY KOREYA RAQAMLI DIPLOMATIYASINING SIYOSIY AHAMIYATI

Yulduz Islomova
Mustaqil izlanuvchi,
O‘zDJTU, Siyosatshunoslik kafedrasi o‘qituvchisi,
E-mail:yulduzislomova8993@gmail.com,

Annotatsiya. Ushbu maqola Sharqiy Osiyo mintaqaviy xavfsizligini ta’minlashda Janubiy Koreya Respublikasining raqamli diplomatiyasi siyosiy ahamiyati va tutgan o‘rni ko‘rib chiqiladi. Jumladan, raqamli diplomatiyaning davlatlararo munosabatlarni rivojlantirish, kiberxavfsizlik sohasidagi hamkorlikni kuchaytirish, xalqaro axborot makonida ishonchni mustahkamlash hamda mintaqaviy tahdidlarga qarshi birgalikda harakat qilishdagi imkoniyatlari o‘rganiladi. Xususan, maqolada Shimoliy Koreyaning kiberfaoliyati, AQSH va Xitoy o‘rtasidagi strategik raqobat hamda raqamli texnologiyalar sohasidagi geosiyosiy manfaatlarning Janubiy Koreya tashqi siyosatiga ta’siri tahli qilinadi.

Kalit so‘zlar: Janubiy Koreya, mintaqaviy xavfsizlik, Sharqiy Osiyo, raqamli diplomatiya, kiberdiplomatiya, kiberxavfsizlik, xalqaro munosabatlar, strategik raqobat, raqamli hamkorlik.

Abstract.This article examines the political significance and role of the Republic of Korea's digital diplomacy in ensuring regional security in East Asia. Specifically, it explores the potential of digital diplomacy to develop interstate relations, strengthen cooperation in cybersecurity, build trust in the international information space, and jointly counter regional threats. Furthermore, the article analyzes the impact of North Korea's cyber activities, the strategic competition between the US and China, and geopolitical interests in digital technologies on South Korea's foreign policy.

Keywords: South Korea, regional security, East Asia, digital diplomacy, cyber diplomacy, cybersecurity, international relations, strategic competition, digital cooperation

Аннотация. В данной статье рассматриваются политическая значимость и роль цифровой дипломатии Республики Корея в обеспечении региональной безопасности в Восточной Азии. В частности, изучаются возможности цифровой дипломатии в развитии межгосударственных

DOI: 10.5281/zenodo.24240622

отношений, укреплении сотрудничества в сфере кибербезопасности, повышении доверия в международном информационном пространстве и совместном противодействии региональным угрозам. Отдельное внимание в статье уделяется анализу влияния киберактивности Северной Кореи, стратегического соперничества между США и Китаем, а также геополитических интересов в сфере цифровых технологий на внешнюю политику Южной Кореи.

Ключевые слова: Южная Корея, региональная безопасность, Восточная Азия, цифровая дипломатия, кибердипломатия, кибербезопасность, международные отношения, стратегическое соперничество, цифровое сотрудничество.

Kirish. XXI asrda xalqaro munosabatlar tizimida raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi davlatlar tashqi siyosatining mazmuni va amalga oshirish mexanizmlariga sezilarli ta’sir ko‘rsatmoqda. Internet, ijtimoiy tarmoqlar, sun’iy intellekt, katta ma’lumotlar va raqamli kommunikatsiya vositalari diplomatik aloqalarning yangi shakllarini yuzaga keltirmoqda. Natijada raqamli diplomatiya nafaqat davlatning xalqaro imijini shakllantirish, balki mintaqaviy xavfsizlikni ta’minlash va strategik manfaatlarni ilgari surishning muhim siyosiy vositasiga aylanmoqda. Mazkur jarayonni o‘rganishda Janubiy Koreya Respublikasining tashqi siyosiy tajribasi alohida ahamiyat kasb etadi. Yuqori darajada rivojlangan raqamli infratuzilma, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va xalqaro texnologik hamkorlik imkoniyatlariga ega bo‘lgan Janubiy Koreya raqamli diplomatiyani tashqi siyosatning muhim yo‘nalishlaridan biri sifatida rivojlantirmoqda. Tadqiqotlarda Janubiy Koreyaning texnologik salohiyati, tashkiliy madaniyati va raqamli kommunikatsiya imkoniyatlari uning xalqaro maydondagi diplomatik faoliyatini shakllantiruvchi muhim omillar sifatida baholanadi [1].

Sharqiy Osiyo mintaqasi xalqaro xavfsizlik nuqtayi nazaridan murakkab geosiyosiy makon hisoblanadi. Mintaqada Koreya yarimorolidagi qarama-qarshilik, Shimoliy Koreyaning yadroviy va raketa dasturlari, Xitoy va AQSH o‘rtasidagi strategik raqobat, shuningdek, kiberxavfsizlik bilan bog‘liq tahdidlar davlatlararo munosabatlarga bevosita ta’sir ko‘rsatmoqda. Bunday sharoitda an’anaviy diplomatik vositalar bilan bir qatorda raqamli kommunikatsiya va kiberdiplomatiya mexanizmlaridan foydalanish zarurati ortib bormoqda.

Raqamli diplomatiya davlatlarning tashqi siyosiy maqsadlarini ilgari surish, xalqaro auditoriyalar bilan muloqot o‘rnatish, axborot almashish va xalqaro hamkorlikni rivojlantirish imkoniyatlarini kengaytiradi. Tadqiqotchilar raqamli diplomatiyani faqat yangi texnologiyalardan foydalanish bilan cheklamasdan, balki

diplomatik munosabatlarning raqamli muhit ta’sirida o‘zgarishi bilan bog‘liq murakkab siyosiy jarayon sifatida izohlaydilar [2]. Shu nuqtayi nazardan, Janubiy Koreya tajribasi raqamli vositalarning tashqi siyosiy maqsadlar va milliy manfaatlarni ilgari surishdagi o‘rnini o‘rganish uchun muhim ilmiy asos bo‘lib xizmat qiladi. Janubiy Koreya raqamli diplomatiyasining siyosiy ahamiyati, avvalo, mintaqaviy xavfsizlik masalalarida xalqaro hamkorlikni rivojlantirish bilan belgilanadi. Davlatning raqamli diplomatik faoliyati xorijiy auditoriyalar bilan tezkor muloqot o‘rnatish, xalqaro axborot makonida rasmiy pozitsiyani ilgari surish, kiberxavflar yuzasidan axborot almashish va ko‘p tomonlama hamkorlik mexanizmlarini rivojlantirish imkonini beradi. Janubiy Koreya raqamli diplomatiyasining yana bir muhim yo‘nalishi kiberdiplomatiya hisoblanadi. Shimoliy Koreya bilan bog‘liq kiberxavflar, davlat va xususiy sektor axborot tizimlariga qaratilgan tahdidlar hamda transmilliy kiberjinoyatchilik mintaqaviy xavfsizlikning dolzarb muammolariga aylangan. Shu sababli Janubiy Koreya uchun kiberxavfsizlikni ta’minlash faqat texnik yoki milliy mudofaa masalasi bo‘lib qolmay, balki xalqaro siyosiy hamkorlikning muhim yo‘nalishiga ham aylanmoqda. Janubiy Koreya kiberxavfsizlik boshqaruvi va Shimoliy Koreya bilan bog‘liq kiberxatarlar yuzasidan olib borilgan tadqiqotlarda ko‘p tomonlama hamkorlik hamda manfaatdor tomonlar ishtirokining ahamiyati alohida ta’kidlanadi [3].

Janubiy Koreya hukumatining 2022-yilda e’lon qilingan “Erkin, tinch va farovon Hind-Tinch okeani mintaqasi strategiyasi”da ham raqamli tafovutni qisqartirish, ilg‘or texnologiyalar sohasida hamkorlikni kuchaytirish va xavfsiz kiber makonni shakllantirish ustuvor vazifalar qatorida belgilangan. Strategiyada kiber makon xavfsizligi bo‘yicha xalqaro me’yorlarni ishlab chiqish, mintaqaviy davlatlar bilan kiberxavflar to‘g‘risida axborot almashish va hamkor mamlakatlarning kiberxavfsizlik salohiyatini oshirish masalalariga alohida e’tibor qaratilgan [4]. Mazkur strategik yondashuv Janubiy Koreya tashqi siyosatida raqamli diplomatiyaning xavfsizlik bilan bog‘liq funksiyalari kengayib borayotganini ko‘rsatadi. Ayniqsa, ASEAN davlatlari bilan raqamli hamkorlik, xalqaro tashkilotlar doirasidagi tashabbuslar va texnologik sheriklik aloqalari mintaqada o‘zaro ishonchni mustahkamlashga xizmat qilishi mumkin. Janubiy Koreyaning ASEAN mamlakatlari bilan raqamli diplomatik aloqalarini o‘rgangan tadqiqotlarda ham raqamli kommunikatsiya va tashqi siyosiy narrativlarning mintaqaviy hamkorlikni rivojlantirishdagi o‘rni qayd etiladi [5].

Biroq Janubiy Koreya raqamli diplomatiyasining samaradorligi bir qator siyosiy va institutsional muammolarga ham bog‘liq. Jumladan, AQSH va Xitoy o‘rtasidagi texnologik raqobat sharoitida Seulning strategik manfaatlarini muvozanatlashtirish zarurati, Shimoliy Koreyadan kelayotgan kiberxavflar va

raqamli makonda axborot manipulyatsiyasi ehtimoli mamlakat tashqi siyosatining murakkabligini oshirmoqda. Shu bois Janubiy Koreya raqamli diplomatiyasining samaradorligi xalqaro sheriklik, texnologik mustaqillik va mintaqaviy siyosiy muvozanatni saqlash bilan chambarchas bog‘liq.

Shunday qilib, Janubiy Koreya raqamli diplomatiyasini Sharqiy Osiyo mintaqaviy xavfsizligining mustaqil kafolati sifatida emas, balki an’anaviy diplomatiya, xavfsizlik siyosati va xalqaro institutsional hamkorlikni to‘ldiruvchi muhim siyosiy mexanizm sifatida baholash lozim.

Xulosa qilib aytganda, Janubiy Koreya Respublikasining raqamli diplomatiyasi Sharqiy Osiyo mintaqasida xavfsizlikni ta’minlash jarayonida tobora muhim siyosiy ahamiyat kasb etmoqda. Uning asosiy imkoniyatlari kiberxavfsizlik bo‘yicha xalqaro hamkorlikni kengaytirish, davlatlararo axborot almashinuvini rivojlantirish, raqamli makonda xalqaro me’yorlarni shakllantirish va mintaqaviy sheriklik munosabatlarini mustahkamlashda namoyon bo‘ladi. Tahlillar shuni ko‘rsatadiki, raqamli diplomatiya Janubiy Koreyaning tashqi siyosiy manfaatlarini ilgari surish bilan birga, mintaqaviy xavfsizlikning yangi tahdidlariga nisbatan ko‘p tomonlama siyosiy javob mexanizmlarini rivojlantirish imkonini beradi.

Shu bilan birga, uning samaradorligi davlatlararo ishonch, xalqaro huquq normalari, institutsional muvofiqlashuv va texnologik hamkorlikning izchilligiga bog‘liq. Shu bilan birga, Janubiy Koreya raqamli diplomatiyasining Sharqiy Osiyo xavfsizlik arxitekturasidagi o‘rnini baholashda uning uchta asosiy funksiyasini ajratish mumkin: birinchidan, kiberxavflarning oldini olish va ularga qarshi xalqaro hamkorlikni kuchaytirish; ikkinchidan, raqamli kommunikatsiya orqali diplomatik ishonch va siyosiy muloqotni rivojlantirish; uchinchidan, mintaqaviy xavfsizlikka oid xalqaro me’yorlar va institutsional mexanizmlarni shakllantirish. Demak, raqamli diplomatiya zamonaviy xalqaro munosabatlarda Janubiy Koreyaning mintaqaviy siyosiy ta’sirini kuchaytiruvchi va xavfsizlik manfaatlarini ilgari suruvchi muhim vositalardan biri hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Robertson J. Organizational culture and public diplomacy in the digital sphere: The case of South Korea // Asia & the Pacific Policy Studies. – 2018. – Vol. 5, No. 3. –P. 672–682. https://doi.org/10.1002/app5.256.

2. Melissen J., de Keulenaar E.V. Critical Digital Diplomacy as a Global Challenge: The South Korean Experience // Global Policy. – 2017. – Vol. 8, No. 3. – P. 294–302. – DOI: https://doi.org/10.1111/1758-5899.12425.

3. Choi D. Evaluating South Korea’s Cybersecurity Governance: A Multistakeholder Approach Amid North Korean Cyber Threats // Journal of Peace

and Unification. 2025. Vol. 15, –No.2. –P. 165–198. https://doi.org/10.31780/jpu.2025.15.2.165.

4. The Government of the Republic of Korea. Strategy for a Free, Peaceful, and Prosperous Indo-Pacific Region. – Seoul, 2022.

5. Indraswari R., Joo E. Identification of New Southern Policy Narratives within ROK's Digital Diplomacy toward ASEAN // Jurnal Ilmiah Hubungan Internasional. 2022. Vol. 18, –No.1. –P. 74–87. https://doi.org/10.26593/jihi.v18i1.5672.74-87.